

ВИСНОВОК

**експертної комісії Міністерства освіти і науки України при підсумки
первинної експертизи підготовки фахівців галузі знань
0901 «Сільське господарство і лісництво»
спеціальність 8.09010203 «Розведення та селекція тварин»
освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»
у Білоцерківському національному аграрному університеті**

Згідно до «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №1124 від 31.10.2011; №801 від 15.08.2012; №692 від 18.09.2013) та наказу Міністерства освіти і науки України №614Л від 2015 року « Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія Міністерства освіти і науки України здійснювала роботу у складі:

Голова комісії: Гиль Михайло Іванович – доктор сільськогосподарських наук, член НААН України, академік АНВО України, професор кафедри генетики, годівлі тварин та біотехнології Миколаївського національного аграрного університету, голова комісії.

Член комісії: Піддубна Людмила Михайлівна – доктор сільськогосподарських наук, доцент кафедри розведення, генетики тварин та біотехнології Житомирського національного агроекологічного університету, член комісії розглянула подані матеріали та провела перевірку на місці підготовки фахівців галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин»

в період з 18 січня 2016 року по 20 січня 2016 року розглянула подані матеріали та провела перевірку на місці діяльності Білоцерківського національного аграрного університету за акредитованою спеціальністю згідно таких критеріїв:

- достовірність інформації, поданої до Міністерства освіти і науки України навчальним закладом із заявою про акредитацію з підготовки фахівців галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» підготовлених університетом;

- відповідності до встановлених законодавством вимог щодо навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного забезпечення навчально-виховного процесу;

- відповідність його освітньої діяльності державним вимогам щодо підготовки фахівців;

- навчально-методичного забезпечення навчального процесу та організації навчальної, методичної, виховної і профорієнтаційної роботи;

- визначення рівня теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів за результатами виконання контрольних замірів рівня знань студентів за ККР з циклів дисциплін гуманітарної і соціально-економічної підготовки, природничо-наукової, професійної та практичної підготовки та дисциплін спеціалізації.

За результатами перевірки встановлено:

Голова експертної комісії

М.І. Гиль

1. Загальна характеристика Білоцерківського національного аграрного університету та поданих на акредитацію матеріалів

Білоцерківський національний аграрний університет – один із найстаріших навчальних закладів України, розвиток якого розпочався у 1630 р. з Вінницького колегіуму.

Білоцерківський національний аграрний університет як вищий навчальний заклад аграрного профілю бере свій початок з 1920 року. У жовтні 1920 р. за рішенням Київського губревкому на базі Білоцерківської класичної гімназії було створено сільськогосподарський технікум, який готував фахівців за трьома спеціальностями: з рільництва, садо-городництва та механізації сільського господарства.

У 1931 р. Раднарком України видав постанову про відкриття у Білій Церкві на базі зоотехнічного технікуму зооветеринарного інституту в складі двох факультетів: зоотехнічного й ветеринарного і передачу його у підпорядкування Народного комісаріату харчової промисловості СРСР. На перший курс ветеринарного факультету було проведено набір студентів за рахунок робфаку – 50 осіб.

Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 31 липня 1995 року на базі Білоцерківського сільськогосподарського інституту було створено Білоцерківський державний аграрний університет.

Указом Президента України від 28 грудня 2007 року № 1296/2007 Білоцерківському державному аграрному університету надано статус національного, який є його правонаступником.

Згідно з довідкою Державного комітету статистики України АБ № 474238 з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄРДПОУ) та довідки Міністерства освіти та науки України №10-Д-195 від 06.12.2012 р. про внесення вищого навчального закладу до державного реєстру вищих навчальних закладів університет є вищим навчальним закладом четвертого рівня акредитації державної форми власності та підпорядкований Міністерству освіти і науки України.

Адреса університету: Соборна площа 8/1
 м. Біла Церква,
 09100, Україна
 телефон факс (045663)5-10-26
 електронна адреса університету
www.btsau.kiev.ua.

Право Білоцерківського НАУ на надання освітніх послуг, пов'язане з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалавра, спеціаліста, магістра, підтверджено ліцензією (серія АЕН № 636108).

Білоцерківський національний аграрний університет у своїй діяльності керується нормативними документами: Положенням про державний вищий навчальний заклад освіти, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.1996 року № 1071; Постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 р. №1019 “Про ліцензування діяльності з надання

освітніх послуг”; Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 01.06.1993 року № 161; Наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2005 року № 774 „Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу”; Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29.11.2011 року № 1377 „Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 № 847”; наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та іншими нормативними документами, з урахуванням регіональних особливостей.

Білоцерківський національний аграрний університет очолює ректор – Даниленко Анатолій Степанович, доктор економічних наук, професор, академік НААН України.

Даниленко А.С. відомий учений в галузі економіки, зокрема земельних ресурсів. Галузі наукових інтересів: аграрна економіка, нормативно-правове регулювання агропромислового виробництва, державне регулювання, управління національним господарством. Анатолій Степанович автор понад 90 наукових праць, є автором і співавтором 43 пропозицій урядовим структурам. Брав участь у підготовці проектів 10 Законів України, 2 Указів Президента.

Під керівництвом А.С. Даниленка Білоцерківський національний аграрний університет проводить підготовку фахівців, орієнтованих на працевлаштування в аграрному секторі економіки України.

В університеті здійснюється підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями – бакалавр, спеціаліст, магістр за 12 напрямками підготовки із 12 спеціальностей та 31 спеціалізації на денній, заочній та екстернатній формах навчання; діє аспірантура з 23-х спеціальностей, докторантура – з 16. При університеті функціонують три спеціалізовані вчені ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій.

До складу університету входять 5 науково-дослідних інститутів, 13 проблемних лабораторій, лабораторія новітніх методів досліджень. Зазначену навчальну, наукову та виховну роботу здійснюють 430 науково-педагогічних працівників університету, зокрема: 4 академіки та 2 члени-кореспонденти; 54 доктори наук, професори; 267 кандидатів наук; 12 Заслужених діячів науки і техніки України, Заслужених працівників освіти, вищої школи, сільського господарства і культури України.

Наказом Міністерства аграрної політики України № 210 від 25.04.2006 р. Золотоніський технікум ветеринарної медицини, Козелецький технікум ветеринарної медицини, Компаніївський технікум ветеринарної медицини, Олександрійський державний аграрний технікум, Білоцерківський технолого-економічний коледж приєднані до Білоцерківського НАУ як відокремлені структурні підрозділи; наказом Міністерства аграрної політики України № 467 від 03.07.2009 р. Бобринецький сільськогосподарський технікум ім. В. Порики приєднаний до Білоцерківського НАУ як

відокремлений структурний підрозділ; наказом Міністерства аграрної політики України №511 від 20.07.2009 р. Тульчинський технікум ветеринарної медицини приєднаний до Білоцерківського НАУ як відокремлений структурний підрозділ; наказом Міністерства аграрної політики України № 533 від 25.11.2009 р. Маслівський державний аграрний технікум ім. П.Х.Гаркавого приєднаний до Білоцерківського НАУ як відокремлений структурний підрозділ.

Ліцензований обсяг прийому у галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» становить 15 осіб ОКР «Магістр» денної форми навчання.

Підготовку освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» забезпечує 11 кафедр. Випусковою є кафедра генетики, розведення та селекції тварин.

Університет у своїй діяльності керується чинним законодавством України, наказами та рішеннями Міністерства освіти і науки України, статутом, нормативними документами у сфері освіти.

На час перевірки основними установчими документами, що засвідчують діяльність університету є:

- Статут Білоцерківського національного аграрного університету;
- Свідоцтво серія А01№ 339012 про державну реєстрацію юридичної особи;
- Довідка АВ№ 474238 Державного комітету статистики України з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ);
- Довідка Міністерства освіти і науки України про внесення університету до Державного реєстру вищих навчальних закладів України від 06.11.2012 року № 10 -Д-195;
- Свідоцтво про право власності на майновий комплекс.

Експертна комісія перевірила оригінали вищезазначених документів. Достовірність інформації, щодо загальної характеристики вищого навчального закладу, поданої в акредитаційній справі Білоцерківського національного аграрного університету перевірена та підтверджена експертною комісією.

Висновок: Таким чином достовірність інформації акредитаційної справи, поданої до МОН України Білоцерківським національним аграрним університетом, перевірена на підставі легітимних оригіналів відповідних документів та підтверджує право університету провадити освітню діяльність відповідно до чинної ліцензії.

2. Формування контингенту студентів

Білоцерківський національний аграрний університет – багатопрофільний вищий навчальний заклад, який займається підготовкою високопрофесійних фахівців для аграрного виробництва Київської та прилеглих регіонів Кіровоградської, Черкаської, Чернігівської,

Житомирської, Вінницької областей та України загалом. Білоцерківський національний аграрний університет є центром підготовки кадрів за всіма напрямками підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, спеціаліст, магістр. З урахуванням структурних змін, які пройшли у результаті реформування аграрного сектора, фахівці кваліфікації «технолог-дослідник з розведення та селекції тварин» знаходять своє використання у реформованих колективних сільськогосподарських підприємствах, передових суб'єктах племінної справи, науково-дослідних установах, тощо.

У Білоцерківському національному аграрному університеті існує багаторічний досвід організації профорієнтаційної роботи. Профорієнтаційна робота ведеться у тісній співпраці з районними державними адміністраціями, головними управліннями сільського господарства і продовольства, управліннями та відділами освіти. Всі ці заходи спрямовані на поліпшення якості навчання й одночасно збереження контингенту студентів.

Питання формування контингенту студентів спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» постійно знаходиться у полі зору приймальної комісії, відділу довузівської підготовки, деканату і кафедр біолого-технологічного факультету.

Прийом до університету здійснюється згідно правил прийому студентів до Білоцерківського національного аграрного університету, які складаються відповідно до умов прийому до вищих навчальних закладів України, затверджених відповідними щорічними наказами Міністерства освіти і науки України.

На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра приймаються особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра або спеціаліста. Прийом на підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста здійснюється за кошти фізичних (юридичних) осіб. Для конкурсного відбору осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра за відповідним напрямом підготовки незалежно від джерел фінансування та форм здобуття освіти, при прийомі на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» конкурсний бал обчислюється шляхом додавання результату фахового вступного випробування, яке проводить Університет, середнього балу додатку до диплому та вступного екзамену з іноземної мови, який проводить Університет.

Згідно ліцензії на підготовку студентів ОРК «Магістр» АЕ № 636108 від 10.03.2015 р. ліцензований обсяг прийому складає 15 осіб денної форми навчання. Станом на 01.10.2015 р. контингент студентів становив 12 осіб V курсу та 10 осіб VI курсу.

Висновок: Білоцерківський національний аграрний університет дотримується законодавчих та нормативних вимог при проведенні прийому студентів.

Експертний аналіз підтвердив, що набір студентів галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 -

«Розведення та селекція тварин» ОКР «Магістр» відповідає потребам регіону. Формування контингенту студентів здійснюється відповідно до ліцензованого обсягу та чинного законодавства України без порушень. Організаційні та рекламні заходи, система довузівської підготовки, наявність структурних підрозділів університету (коледжів), чисельність випускників забезпечують формування якісного складу студентів для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр».

3. Зміст підготовки фахівців

Зміст підготовки фахівців галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» в Білоцерківському національному аграрному університеті відповідає Тимчасовій освітньо-професійній програмі підготовки магістра, основним положенням Європейської кредитно-трансферної системи і Болонського процесу, чинному законодавству та державному стандарту вищої освіти, з урахуванням вимог роботодавців у варіативній частині навчальних планів.

У навчальних планах раціонально співвідносяться цикли дисциплін професійно-орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки, математичної та природничо-наукової підготовки та цикл професійної та практичної підготовки. Щорічний обсяг трудомісткості навчальної діяльності студента відповідає нормативним та акредитаційним вимогам.

На виконання вимог наказу МОН України від 05.12.2008 року №1107 «Про проведення експертизи навчальних планів вищих навчальних закладів» та наказу МОН України від 29.03.2012 року № 384 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації» комісія провела експертизу навчального плану спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин».

Експертна комісія встановила:

1) Навчальний план спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» Білоцерківського національного аграрного університету розроблено на основі Тимчасової освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальностями галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» від 26.03.2014 р. Навчальний план розглянутий на науково-методичній раді, схвалений Вченою радою університету, затверджений ректором університету Даниленком А.С. у встановленому порядку.

2) Навчальний план денної форми навчання розрахований на 1 рік 6 місяців навчання, загальний обсяг навчальних годин складає 3240, (з них 1274 год. самостійна робота), з них за нормативною частиною - 2268 год. і за варіативною - 972 год.

3) У навчальному плані передбачено три цикли дисциплін нормативної частини (цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки, цикл математичної та природничо-наукової підготовки, цикл професійної та практичної підготовки).

4) Нормативна частина навчального плану становить 65,0%, варіативна – 35,0%, що відповідає вимогам державного стандарту освіти.

5) Навчально-методичне забезпечення організації навчального процесу відповідає вимогам Тимчасових галузевих стандартів МОН України і ОКХ та ОПП підготовки фахівців ОКР «Магістр», інших положень чинного законодавства України з питань вищої освіти.

Обсяг і види практичної підготовки фахівців за спеціальністю 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» забезпечують набуття умінь та навичок, передбачених ОКХ магістра, відповідають чинним вимогам щодо організації навчального процесу, послідовності засвоєння теоретичних курсів і враховують специфіку майбутньої діяльності фахівця з розведення та селекції тварин.

Висновок: Комісією встановлено, що спеціальність 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» забезпечена ОКХ, ОПП, навчальним планом та навчальними програмами, що відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України, що до акредитації спеціальності.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

В основу підготовки фахівців з розведення та селекції тварин покладено Тимчасовий галузевий стандарт вищої освіти України з підготовки магістрів за спеціальністю 8.09010203 «Розведення та селекція тварин». До складу тимчасового галузевого стандарту спеціальності входять: освітньо-кваліфікаційна характеристика, освітньо-професійна програма, засоби діагностики якості вищої освіти магістра галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» зі спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» та їх варіативні компоненти .

На підставі вищезазначених документів розроблено навчальний план підготовки магістрів за спеціальністю 8.09010203 «Розведення та селекція тварин», який відповідає освітньо-професійній програмі підготовки фахівців ОКР «Магістр». Навчальний план складається з трьох циклів: циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки – 324 год. (9,0 кредитів), циклу математичної та природничо-наукової підготовки 648 год., (18,0 кредитів) та циклу дисциплін професійної та практичної підготовки - 1836 год. (51,0 кредит). Усі навчальні дисципліни передбачають нормативну та варіативну частини. Загальний обсяг навчальних годин складає 3240 годин або 90 кредитів.

Відповідно до затвердженого навчального плану за спеціальністю 8.09010203 «Розведення та селекція тварин», розробленого на основі Тимчасової ОПП підготовки магістра за галуззю знань 0901 «Сільське господарство і лісництво», у кожному навчальному циклі передбачено дисципліни за вибором студента, що пояснює парність окремих навчальних дисциплін у варіативній частині. Організація навчального процесу, самостійної роботи студентів, контролю знань, організація і порядок

проведення виробничих та переддипломних практик, оформлення та видання методичних розробок, робота науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до нормативних документів.

Для організації навчального процесу використовують і інші методичні документи, а саме:

- типові програми з нормативних і вибіркового навчальних дисциплін;
- робочі програми з нормативних і вибіркового навчальних дисциплін;
- наскрізна програма практичної підготовки студентів;
- комплексні кваліфікаційні роботи (ККР) для оцінювання рівня знань з фаху;
- методичні рекомендації для самостійної роботи студентів;
- методичні рекомендації для виконання випускної (дипломної) роботи студентів.

Організація навчального процесу здійснюється випусковою кафедрою біолого-технологічного факультету відповідно до Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02.06.1993 р. №161.

Навчальний процес з підготовки фахівців за спеціальністю 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» забезпечений необхідною навчально-методичною, нормативно-довідковою літературою, що зосереджена у фондах інституційного депозитарію, наукової бібліотеки університету та випускової кафедри.

Навчально-методичне забезпечення спеціальності складається з таких елементів:

- освітньо-кваліфікаційна характеристика з варіативною складовою;
- засоби діагностики якості вищої освіти з варіативною складовою;
- освітньо-професійна програма з варіативною складовою;
- навчальний план;
- робочий навчальний план;
- програми навчальних дисциплін;
- робочі програми навчальних дисциплін;
- програми практик;
- методична документація для організації самостійної роботи студентів з дисциплін навчального плану;
- методичні рекомендації для виконання випускної (дипломної) роботи студентів.

Методичні рекомендації виконано відповідно до навчальних програм, ОКХ і ОПП спеціальності.

Рівень навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» становить 100%.

Завдання для комплексних контрольних робіт містять теоретичну і практичну частини дисциплін усіх циклів за начальним планом спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин». Під час розробки критеріїв оцінки ККР за основу обрано повноту і правильність виконання завдань.

Рівень наявності пакетів контрольних завдань для перевірки рівня остаточних знань з дисциплін циклів гуманітарної та соціально-економічної підготовки, математичної та природничо-наукової підготовки, професійної та практичної підготовки становить 100%.

Відповідно до затверджених навчальних планів за весь період навчання практична підготовка студентів на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» складається з професійної (спеціально-технологічної) практики тривалістю 6 тижнів, яка проходить у 3 семестрі.

Виробнича практика проводиться на філіях кафедр на виробництві, передових галузевих підприємствах. Узагальнення результатів проходження практики проводиться на основі поданих звітних матеріалів на кафедрі через проведення звітних конференцій. Обговорення та підведення підсумків практик проводиться у формі диференційованих заліків.

Науково-педагогічними працівниками факультету розроблено навчально-методичні комплекси з практичної підготовки студентів, робочі програми практичної підготовки, методичні рекомендації для проходження практики.

Рівень забезпеченості програмами всіх видів практик становить 100%.

Науково-педагогічними працівниками біолого-технологічного факультету розроблено відповідні методичні рекомендації для підготовки магістерських випускних робіт студентами спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин», які містять тематику магістерських дипломних робіт, типові плани, табличний матеріал, перелік додатків, список рекомендованих літературних джерел та вимоги щодо оформлення роботи і процедури захисту.

Кількість науково-педагогічних працівників, яких залучено до навчального процесу, є достатньою для керівництва магістерськими випускними роботами.

Проведення державної атестації відбувається відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи ДЕК у ВНЗ України.

Кількість методичних рекомендацій щодо виконання магістерських випускних робіт становить 100%.

Обсяг навчальних годин самостійної роботи студентів згідно з навчальним планом спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» складає 1274 год.

Для організації самостійної роботи студентів розроблено та затверджено методичні рекомендації з усіх дисциплін навчального плану. Рівень дидактичного забезпечення самостійної роботи студентів становить 100%.

Університет у своїй діяльності керується Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 2 червня 1993 року №161.

В Університеті використовуються критерії оцінки рівня знань студентів, викладені у «Положенні про Європейську кредитно-трансферну систему організації навчального процесу у Білоцерківському національному

аграрному університеті», схваленого вченою радою університету та затвердженого ректором університету від 31 грудня 2005 р.

На підставі аналізу навчально-методичного забезпечення, експертна комісія констатує, що фактичні дані Університету за кількісними та якісними показниками відповідають Ліцензійним умовам та державним гарантіям якості освіти.

Підготовка фахівців за акредитованою спеціальністю в Білоцерківському національному аграрному університеті здійснюється відповідно до Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (відповідно до європейських освітніх технологій - ECTS).

Рівень практичної підготовки та її якість забезпечує набуття вмінь та навичок, передбачених ОКХ «Магістр», відповідає існуючим вимогам та враховує специфіку майбутньої діяльності фахівця. Навчально-методичне забезпечення організації навчального процесу відповідає вимогам ОКХ і ОПП фахівців, інших положень чинного законодавства України з питань вищої освіти.

Комплексні контрольні роботи (ККР) для проведення замірів залишкових знань студентів під час акредитаційної експертизи відповідають вимогам «Положення про акредитацію ВНЗ і спеціальностей у ВНЗ та вищих професійних училищах» (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9.08.2001 року № 978) і належним чином затверджені.

Висновок: Комісія підтверджує відповідність реального стану навчально-методичного забезпечення даним, наведеним у звіті про самоаналіз. Організація навчально-виховного процесу в університеті здійснюється відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України. Навчально-методичне забезпечення спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» відповідає умовам акредитації підготовки фахівців ОКР «Магістр».

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Аналіз відповідності кваліфікації заявлених штатних науково-педагогічних працівників нормативним вимогам щодо дисциплін, які вони викладають, було проведено спільно з представниками Університету. Усі науково-педагогічні працівники відповідають нормативним вимогам щодо викладання дисциплін за дипломом про освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, вченим званням, проходженням науково-педагогічного стажування і підвищення кваліфікації за фахом.

Перевірка якісного складу відбувалася на підставі аналізу особистих карток кандидатів та докторів наук, яких залучено для реалізації програми підготовки магістрів спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин».

Підготовку фахівців зі спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» забезпечує 11 кафедр університету. Для забезпечення викладання дисциплін навчального плану зі спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» у 2013-2014 та 2014-2015 навчальних роках було залучено 17 висококваліфікованих науково-педагогічних працівників, з них 100% працюють за основним місцем роботи: 8 (47%) - докторів наук та 9 (53%) - доцентів, кандидатів наук. 100% науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями забезпечують викладання 100% лекційних годин навчального плану спеціальності.

Для організації навчального процесу та надання освітніх послуг з дисциплін гуманітарної та соціально-економічної, математичної та природничо-наукової і професійної та практичної підготовки створено відповідні умови та залучено фаховий викладацький склад. Науково-педагогічні працівники здійснюють підвищення своєї кваліфікації один раз на п'ять років у плановому порядку.

Кількість лекційних годин на одного науково-педагогічного працівника не перевищує 250 годин на рік, при загальній кількості дисциплін - не більше п'яти.

За останні 5 років захищено 2 докторських і 12 кандидатських дисертації, співробітниками факультету опубліковано 700 наукових праць (статті, тези) у наукових виданнях України, підготовлено та опубліковано 4 монографії, 7 посібників і підручників з грифом Міністерства освіти і науки України, що дозволяє підвищити якість викладання дисциплін фахової підготовки.

Високий рівень науково-педагогічного потенціалу Університету та випускової кафедри генетики, розведення та селекції тварин відповідає ліцензійним умовам і спроможний забезпечити якісну підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» з ліцензованим обсягом 15 осіб.

Випусковою кафедрою для підготовки фахівців зі спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» ОКР «Магістр» є кафедра генетики, розведення та селекції тварин її завідувачем є доктор сільськогосподарських наук, доцент Ставецька Руслана Володимирівна, досвідчений фахівець з розведення та селекції тварин, яка працює в університеті з 2002 року за постійним місцем роботи. У 2014 році захистила докторську дисертацію «Ефективність формування стад молочної худоби вітчизняної та зарубіжної селекції» і отримала науковий ступінь доктора сільськогосподарських наук.

За результатами досліджень опубліковано ряд статей фахових виданнях України і методичних рекомендацій. Ставецька Р.В. веде підготовку аспірантів за спеціальністю 06.02.01 - розведення та селекція тварин. Кафедра генетики, розведення та селекції тварин повністю укомплектована професорсько-викладацьким складом. Якісний склад науково-педагогічних працівників випускової кафедри генетики, розведення та селекції тварин налічує 7 чоловік, з яких 1 доктор наук (14,2%) та 4 кандидатів наук, доцентів (57,2%) та 2 асистенти (28,6%). Всі 7 науково-педагогічних

працівників випускової кафедри працюють в університеті за основним місцем роботи, викладають навчальні дисципліни, вивчення яких передбачено навчальним планом, на високому рівні, та спроможні забезпечити керівництво випускними роботами магістрів. Загальна кількість докторів наук, професорів кафедри, які є керівниками випускних магістерських робіт і керують науковою роботою студентів, становить 5 осіб.

Науково-педагогічними працівниками, аспірантами і здобувачами випускової кафедри за 2010-2015 роки підготовлено і опубліковано більше 160 наукових статей, з яких до науково-метричних баз включено 10%.

Підвищення кваліфікації викладачі проходять один раз на 5 років. Станом на 01.11.2015 року 100% викладачів пройшли навчання на курсах підвищення кваліфікації, стажування.

Висновок: Експертна комісія констатує, що фактичні значення показників кадрового забезпечення підготовки фахівців спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» відповідають державним нормативам та вимогам забезпечення якості освіти. Викладачі університету за рівнем кваліфікації та діловими якостями забезпечують якісну підготовку фахівців. Підвищення кваліфікації Білоцерківського національного аграрного університету протягом п'яти років роботи забезпечуються.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

З метою якісної підготовки студентів університет оснащений навчальними аудиторіями, спеціалізованими кабінетами, обладнання яких створює передумови для наукової організації праці науково-педагогічних працівників і ефективної пізнавальної діяльності студентів.

До складу БНАУ входить 10 корпусів загальною площею 136255 м², у тому числі 85900,6 м² навчально-лабораторних приміщень. До структури університету входять 8 інститутів: Науково-дослідний інститут біотехнології с.-г. тварин, Науково-дослідний інститут птахівництва, Науково-дослідний інститут ландшафтного землеробства, Науково-дослідний інститут екології, Науково-дослідний інститут післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини та Інститут ветеринарно-санітарної експертизи, інститут економіки і бізнесу, Інститут європейської інтеграції. До їх послуг 13 проблемних лабораторій, лабораторія новітніх методів досліджень.

Для організації навчального процесу підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» зі спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» в основному використовується навчально-матеріальна база університету, яка розташована у 9 навчальному корпусі загальною площею 10986,2 м². Кафедри біолого-технологічного факультету у своєму складі мають 19 навчальних аудиторій для проведення лабораторних і практичних занять та 6 лекційних аудиторій з технічними засобами демонстрації навчального матеріалу. На кожного студента факультету в середньому приходиться 18 м² загальної площі та 11,1 м² аудиторної.

Наявні приміщення (навчальні, адміністративні, службові, побутові, спортивні) відповідають санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», що затверджені наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 27.06.1996 р № 117.

Матеріально-технічна база з підготовки студентів за спеціальністю 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» складає:

- обладнано 30 аудиторій мультимедійним і інтерактивним обладнанням аудиторії з усіх фахових навчальних дисциплін, що забезпечує підвищення якості надання освітніх послуг;

- 100% якісне комплексне методичне забезпечення, підготовлене для проведення освітньої діяльності та розкриття сутності всіх дисциплін за навчальним планом; у наявності та використовується інституційний депозитарій та електронні кейси з усіх навчальних дисциплін;

- 4 спеціалізованих лабораторій з ПЕОМ містять необхідне обладнання і програмне забезпечення для викладання дисциплін та підвищення якості надання освітніх послуг.

Наявність у всіх аудиторіях необхідного обладнання дає можливість проводити заняття відповідно до навчального плану, що на 100% забезпечує організацію навчального процесу і відповідність типовим програмам навчальних дисциплін зі спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин».

Усі комп'ютерні аудиторії Університету підключено до мережі Інтернет, що забезпечує доступ працівників та студентів до сучасних джерел інформації.

Сучасна структура бібліотеки Університету з відділами комплектування та наукової обробки літератури, абонементами навчальної, наукової і художньої літератури, довідково-бібліотечним відділом фонду рідкісної книги та архіву, повністю відповідає запитам студентів усіх спеціальностей, з яких провадиться підготовка, в тому числі за спеціальністю 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» ОКР «Магістр». Для студентів і співробітників є бібліотека з фондом літератури 598635 томів, щорічне поповнення якого становить у середньому 10000 примірників, читальні зали, вільний доступ в Internet. У корпусі №9 біолого-технологічного факультету до послуг студентів створена читальна зала на 32 посадкових місця і бібліотека з фондом 111200 книг.

Випусковою кафедрою біолого-технологічного факультету у 2014 році видано і планується до видання два навчальних посібники та підручники з основних нормативних дисциплін для підготовки студентів галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин». Науково-методичні розробки кафедри - це численні наукові статті у виданнях України та міжнародних виданнях, методичні рекомендації, робочі зошити для проведення практичних занять, навчальні посібники, підручники, монографії і курси лекцій, які отримали гриф Міністерства освіти і науки України, в період з 2010 по 2015 рік.

Таким чином рівень забезпеченості студентів підручниками, навчальними посібниками у власній бібліотеці становить 100%. Отже, комісія вважає, що за цим показником навчальний заклад дотримується державних вимог та Ліцензійних умов щодо забезпечення магістрів фаховою літературою.

За біолого-технологічним факультетом закріплений гуртожиток на 335 місць. Гуртожиток коридорної системи, кімнати розраховані на 4 особи. Він обладнаний культурно-побутовим і підсобним приміщеннями та кімнатою-ізолятором. Облаштовані кімнати для самостійної підготовки з розрахунку 0,2 м² на одного мешканця. Усі приміщення є власністю Університету. Забезпеченість студентів місцями в гуртожитку становить 100%.

Усі комп'ютери Університету підключено до мережі Інтернет через канали доступу, тобто ліцензійні вимоги до цього пункту виконуються. В університеті відбувається поступове збільшення кількості комп'ютерної техніки за рахунок придбання сучасних типів ПЕОМ. БНАУ має 866 комп'ютерів, якими обладнано 36 власних комп'ютерних класів та кабінети з мультимедійним обладнанням. Університет має власну сторінку в Інтернеті за адресою www.btsau.kiev.ua.

Для забезпечення виконання навчальних програм зі спеціальності 8.09010203 - "Розведення та селекція тварин" використовується 4 спеціалізованих лабораторії з 50 ПЕОМ.

Сучасною комп'ютерною технікою вже обладнані бухгалтерія, навчальний відділ, відділ кадрів, деканати факультетів та всі кафедри. На всіх кафедрах є комп'ютери та інша оргтехніка. Окрім того, на факультеті є два комп'ютерні класи, в яких студенти опановують навички роботи з комп'ютерною технікою, а також згідно із сучасними вимогами виконують контрольні тестові завдання за модулями відповідних дисциплін. Комп'ютерні класи використовується для самостійної роботи студентів під час виконання практичних завдань, методика виконання яких перенесена на електронні носії, розроблені науково-педагогічними працівниками. Кожна кафедра має власний (персональний) сайт, на яких студенти можуть користуватися необхідною інформацією щодо навчальної, наукової або виховної роботи. У всіх викладачів і студентів університету існує можливість користуватися спеціально обладнаними лабораторіями і каналами доступу до мережі Інтернет.

Забезпеченість комп'ютерною технікою галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» складає 37 одиниць комп'ютерної техніки, 58 пакетів прикладних програм, які розміщені у 4 комп'ютерних класах, загальною площею 226,7 м² та 4 аудиторіях з мультимедійним та інтерактивним обладнанням, що поєднані у локальну мережу, яка має вихід в Internet.

Забезпеченість наявного ліцензованого обсягу студентів комп'ютерами становить 12,5 ПЕОМ на 100 студентів фактичного контингенту, приведеного до денної форми навчання (враховуючи коефіцієнт 0,2), що перевищує норматив на 0,5 ПЕОМ на 100 студентів.

Експертна комісія вважає, що фактичні дані інформаційного забезпечення Університету відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти за кількісними та якісними параметрами для спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» ОКР «Магістр».

Забезпеченість студентів і співробітників їдальнями та буфетами в приміщеннях Університету становить 100%. У навчальному закладі працюють власна їдальня, яка розрахована на 1200 посадкових місць та 5 буфетів загальною площею 2462 м². Наявні приміщення відповідають встановленим стандартним нормативам, про що свідчить висновок Державної санітарно-епідеміологічної служби в м. Біла Церква Київської області.

Студенти університету для покращення фізичної підготовки мають можливість користуватись комплексом спортивних споруд, який складається з п'ятих спортивних залів, загальною площею 1454 м², обладнаних спортивних майданчиків зі спортивними спорудами й інвентарем біля навчальних корпусів і гуртожитків.

Медичне обслуговування студентів і співробітників здійснюється у медичному пункті університету, розташованому у навчальному корпусі №4, загальною площею 60 кв.м. У медичному пункті є кабінет медичної сестри і процедурний кабінет.

Медичне обслуговування студентів також проводиться у філії міської студентської лікарні, яка розміщена в окремому, добре облаштованому приміщенні.

Висновок: Таким чином експертна комісія вважає, що фактичні показники матеріально-технічного забезпечення у частині дотримання будівельних, санітарних та інших нормативних показників щодо організації навчального процесу в Університеті відповідають Ліцензійним умовам і підтверджують спроможність підготовки фахівців з розведення та селекції тварин ОКР «Магістр» з ліцензійним обсягом 15 осіб.

7. Якість підготовки і використання випускників

Біолого-технологічний факультет Білоцерківського національного аграрного університету здійснює підготовку фахівців з розведення та селекції тварин за кошти фізичних і юридичних осіб. Прийом проводиться на підставі ліцензії з ліцензованим обсягом - 15 осіб на денну форму навчання на освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр».

План прийому студентів виконано на 66,7%. Результати прийому студентів аналізуються на засіданнях вченої ради біолого-технологічного факультету і університету.

Білоцерківський національний аграрний університет зорієнтований навеликий агропромисловий регіон, що складається з 649 діючих сільськогосподарських підприємств, які мають стабільно високий попит на фахівців кваліфікації «технолог-дослідник з розведення та селекції тварин».

Останнім часом для підприємств аграрного сектора південного регіону України характерна стабілізація економічного стану, а також зростання загальної кількості середніх і малих підприємств, у т.ч. племінних господарств.

Організація навчального процесу, самостійної роботи студентів та контролю їхніх знань, організація і порядок проведення виробничої практики здійснюються згідно з положеннями нормативних документів та максимально враховують завдання Болонського процесу, притримуючись таких ключових позицій:

- реалізація ступеневої освіти;
- запровадження європейської кредитно-трансферної системи навчання;
- удосконалення системи працевлаштування випускників.

Зміст навчання вміщує теоретичне навчання, практичне навчання та проектування.

Комплексні контрольні роботи проводилися у відповідності із затвердженим графіком проведення комплексних контрольних робіт у два етапи. Під час самоаналізу рівень знань студентів спеціальності 8.09010203- «Розведення та селекція тварин» перевірявся за такими дисциплінами: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Філософські проблеми біології», «Біохімічна та фізіологічна генетика», «Молекулярна еволюція і філогенетика», «Теорія генетичної інформації і молекулярна біологія гена» «Спеціальна генетика», «Організація племінної справи», «Генетика популяцій», «Генетика і селекція відтворення та резистентності тварин».

Середній бал за результатами ККР при проведенні самоаналізу серед студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» становив 4,06 бали.

За результатами контрольних замірів рівня знань студентів спеціальності 8.09010203- «Розведення та селекція тварин» отримано такі показники:

1. Рівень знань студентів з дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки, відповідно до навчального плану:

- абсолютна успішність – 100,0%, що вище нормативного значення на 10,0%.
- якість успішності – 72,2%, що вище нормативного значення на 22,2%.
- середній бал -3,8.

2. Рівень знань студентів з дисциплін циклу математичної та природничо-наукової підготовки, відповідно до навчального плану:

- абсолютна успішність – 100,0%, що вище нормативного значення на 10,0%.
- якість успішності – 60,0%, що вище нормативного значення на 10,0%.
- середній бал - 3,73.

3. Рівень знань студентів з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, відповідно до навчального плану:

- абсолютна успішність – 100,0%, що вище нормативного значення на 10,0%.
- якість успішності –85,7%, що вище нормативного значення на 35,7%.

- середній бал - 4,02.

В цілому за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» за результатами контрольних замірів знань абсолютна успішність становила 100,0%, якість –74,4%, середній бал 3,89.

Відомості з оцінками, які одержали студенти, додаються до матеріалів самоаналізу. Порівняння цих показників зі встановленим рівнем вимог щодо акредитації підтверджує їх відхилення в допустимих межах.

Практична підготовка студентів спеціальності 8.09010203- «Розведення та селекція тварин» вміщує професійну (спеціально-технологічну) практику.

За результатами виробничої практики у 2014-2015 навчальному році:

1. абсолютна успішність - 100 %;
2. якість навчання - 50 %;
3. середній бал – 3,63.

Переддипломну практику студенти проходили на підприємствах і в організаціях, на базі яких виконується випускна магістерська робота. За результатами попереднього захисту випускної магістерської роботи:

1. абсолютна успішність - 100 %;
2. якість навчання – 87,5%.
3. середній бал - 4,1.

Керівництво випускними роботами студентів спеціальності 8.09010203- «Розведення та селекція тварин» здійснюють науково-педагогічні працівники випускової кафедри генетики, розведення та селекції. 100% випускних робіт ОКР «Магістр» буде виконано на замовлення підприємств.

Виконуючи вимоги статті 52 Закону України «Про освіту», статті 64 Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету міністрів України від 22 серпня 1996 року № 992 «Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням», та наказу Міністерства аграрної політики від 06.06.05 № 248 «Про затвердження Порядку працевлаштування випускників аграрних вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснюється за державним замовленням з урахуванням специфіки галузі» і з метою забезпечення реалізації права на працевлаштування за фахом випускників аграрних вищих навчальних закладів щорічно наказом ректора створюються комісії по персональному розподілу молодих фахівців, випускників університету. До складу комісії входять ректор, перший проректор, начальник відділу кадрів, головний бухгалтер, декани факультетів, голова профспілкового комітету студентів, студентський президент університету, представник Головного управління агропромислового розвитку Білоцерківської районної державної адміністрації.

Відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики випускникам присвоюється кваліфікація «Технолог-дослідник з розведення та селекції тварин». Велика кількість випускників розподіляються на роботу за гарантійними листами від підприємств.

Розподіл випускників біолого-технологічного факультету на роботу здійснюється, як правило на посади, які відповідають кваліфікаційним вимогам, у аграрні підприємства, установи та організації сфери АПК

Київської, Житомирської, Черкаської, Вінницької і інших областей України. Частина випускників влаштовується на роботу у приватні агрофірми, агропідприємства, акціонерні товариства відкритого і закритого типу тощо.

За останній рік значно розширилась номенклатура підприємств, які потребують висококваліфікованих спеціалістів з розведення та селекції тварин. У центральному регіоні функціонують такі потужні підприємства, як товариство з обмеженою відповідальністю сільськогосподарське підприємство «Земля Томилівська», «Інтерагроінвест», ім. Котовського, «Еліта», «Агрофірма «Глушки», ТДВ «Терезине», СВК ім. Щорса, СТОВ «Агросвіт», «Світанок» Київської області та ін.

Деканат, науково-педагогічний колектив кафедр факультету постійно проводять роботу щодо укладання договорів на практичну підготовку фахівців і забезпечення їх працевлаштуванням згідно отриманої кваліфікації. На базі університету створено центр працевлаштування, де випускники всіх факультетів мають можливість ознайомитися із вакансіями. Крім того, зв'язок із випускниками підтримується випусковими кафедрами шляхом безпосередніх зустрічей із ними під час відвідування аграрних підприємств, організації різних спеціалізованих семінарів, науково-практичних конференцій, проведення виробничих нарад, а також за допомогою електронного листування і прямих контактів із керівництвом агропідприємств, у яких працюють випускники факультету.

Випускники зі спеціальності 8.09010203 - «Розведення та селекція тварин» Білоцерківського національного аграрного університету є висококваліфікованими фахівцями і сприятимуть розповсюдженню набутих знань, інформаційних та комп'ютерних технологій у провідних підприємствах південного регіону України, які мають за стратегію удосконалення якості племінних (генетичних) ресурсів. Рівень підготовки фахівців відповідає вимогам сучасного виробництва.

Під час навчання студенти мають можливість засвоювати не тільки теоретичні знання, а і активно їх реалізовувати під час виробничих і переддипломних практик на базі філій кафедр на виробництві. У навчальному процесі широко використовується мультимедійне і інтерактивне обладнання, що дозволяє підвищити якість підготовки фахівців з розведення та селекції тварин. Студенти ОКР «Магістр» обов'язково проводять апробацію результатів наукових досліджень, що дозволяє активно залучати студентів до наукової роботи.

Висновок: Якість підготовки фахівців ОКР «Магістр» галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203-«Розведення та селекція тварин» у Білоцерківському національному аграрному університеті відповідає існуючим вимогам та запитам виробництва, що вирішує завдання підготовки фахівців з розведення та селекції тварин.

Результати виконання ККР під час проведення самоаналізу та в період акредитаційної експертизи вказують на належний рівень підготовки студентів, оскільки виявлені розбіжності не є суттєвим (табл.1).

8. Перелік зауважень контролюючих органів

З метою вдосконалення організації навчального процесу, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення підготовки фахівців за ліцензованими спеціальностями експертна комісія вважає за доцільне висловити керівництву Білоцерківського національного аграрного університету рекомендації, які не впливають на загальне позитивне рішення:

- з метою підвищення фахового рівня науково-педагогічних працівників випускової кафедри активізувати роботу у підготовці та поданні до друку наукових публікацій до міжнародних фахових видань, підготовці електронних підручників та посібників зі спеціальності;

- поповнити бібліотечний фонд спеціальною науковою літературою та підручниками та рекомендувати більш широко використовувати періодичні зарубіжні видання (журнали, збірники наукових статей) у викладацькій та самостійній роботі студентів;

- продовжити роботу з забезпечення кабінетів і лабораторій комп'ютерними програмами та мультимедійними проекторами.

9. Загальні висновки і пропозиції експертної комісії

На підставі поданих матеріалів акредитаційної справи Білоцерківського національного аграрного університету та перевірки результатів освітньої діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку, що освітня-програма підготовки фахівців ОКР «Магістр»№ за спеціальністю «Розведення та селекція тварин» з ліцензованим обсягом денної форми навчання -15 осіб, а також матеріально-технічна база, навчально-методичне забезпечення та кадровий потенціал в цілому відповідають встановленим вимогам і забезпечують державну гарантію якості освіти. Спеціальність може бути акредитована за зазначеним рівнем.

На підставі проведеної експертизи щодо діяльності Білоцерківського національного аграрного університету з підготовки фахівців галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» комісія відзначає, що:

1. Зміст підготовки повністю відповідає Тимчасовій освітньо-кваліфікаційній характеристиці, Тимчасовій освітньо-професійній програмі, (що є належно затверджені МОН України 15.02.2012 р.), варіативним компонентам ОПП та ОКХ (що є належно затверджені вченою радою та ректором Білоцерківського НАУ 25.01.2013 р.), навчальному плану та робочим навчальним програмам дисциплін;

2. Робота факультету з підготовки фахівців, організація навчально-виховного процесу та його навчально-методичне забезпечення відповідає сучасним вимогам Міністерства освіти і науки України. На факультеті регулярно розглядаються та впроваджуються в життя заходи щодо вдосконалення змісту підготовки та методичного забезпечення навчального процесу;

3. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу відповідає встановленим вимогам. Систематично проводиться планове підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;

4. Навчальний процес забезпечений необхідними навчальними приміщеннями, які відповідають санітарним нормам. Рівень матеріально-технічного забезпечення навчального процесу відповідає сучасним вимогам;

5. Студенти при виконанні ККР показали достатній рівень теоретичної та практичної підготовки, що свідчить про їх готовність до вирішення професійних завдань;

6. Проведена акредитаційна експертиза дає підстави комісії зробити висновок про спроможність Білоцерківського національного аграрного університету надавати освітні послуги з галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» ОКР «Магістр» з ліцензованим обсягом прийому денної форми навчання - 15 осіб.

Експертна комісія рекомендує :

1. Систематично поповнювати бібліотечний фонд спеціальною науковою літературою, підручниками та періодичні зарубіжні виданнями (журнали, збірники наукових статей) з метою покращення викладацької та самостійної роботи студентів та ознайомлення з останніми науковими дослідженнями;

2. Адміністрації університету продовжити постійно здійснювати модернізацію навчально-лабораторної бази шляхом придбання сучасного обладнання та технічних засобів навчання.

Експерти:

Доктор сільськогосподарських наук,
член НААН України, академік АНВО України,
професор кафедри генетики, годівлі тварин та
біотехнології Миколаївського національного
аграрного університету, голова комісії

М.І. Гиль

Доктор сільськогосподарських наук,
доцент кафедри розведення, генетики
тварин та біотехнології Житомирського
національного агроекологічного університету,
член комісії

Л.М.Піддубна

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Білоцерківського національного
аграрного університету, академік НААН України,
доктор економічних наук

А.С. Даниленко

«___» _____ 2016 року

Голова експертної комісії

М.І. Гиль

Порівняльна таблиця
результатів виконання ККР при проведенні самоаналізу та акредитаційної експертизи студентами
спеціальності 8.09010203 – «Розведення та селекція тварин» ОКР «Магістр»
Білоцерківського національного аграрного університету

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Кількість студентів, осіб	Результати виконання ККР в період проведення самоаналізу			Результати виконання ККР в період проведення акредитаційної експертизи			Відхилення результатів порівняно з самоаналізом, +/-		
			Абсолютна успішність, %	Якість, %	Середній бал	Абсолютна успішність, %	Якість, %	Середній бал	Абсолютна успішність, %	Якість, %	Середній бал
Дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки											
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	PM 6/1	8	100	100	4,5	100	100	4,4	0	0	-0,1
Філософські проблеми біології	PM 6/1	8	100	100	4,0	100	100	4,0	0	0	0,0
Разом по циклу			100	100	4,25	100	100	4,2	0	0	-0,05
Дисципліни циклу математичної та природничо-наукової підготовки											
Молекулярна еволюція і філогенетика	PM 6/1	8	100	87,5	3,9	100	87	3,8	0	-0,5	-0,1
Теорія генетичної інформації і молекулярна біологія гена	PM 6/1	8	100	100	4,3	100	100	4,1	0	0	-0,2
Біохімічна та фізіологічна генетика	PM 6/1	8	100	87,5	3,9	100	100	4,0	0	+12,5	-0,1
Разом по циклу			100	91,6	4,1	100	95,6	3,9	0	+4,0	+0,2

Голова експертної комісії

М.І. Гиль

Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки											
Спеціальна генетика	PM 6/1	8	100	75	3,9	100	100	4,0	0	+25,0	+0,1
Генетичні ресурси с.-г. тварин	PM 6/1	8	100	100	4,57	100	100	4,38	0	0	-0,15
Організація племінної справи	PM 6/1	8	100	100	4,1	100	100	4,0	0	0	-0,1
Генетика популяцій	PM 6/1	8	100	100	4,0	100	100	4,0	0	0	0,0
Генетика і селекція відтворення та резистентності тварин	PM 6/1	8	100	100	4,15	100	100	4,0	0	0	-0,15
Разом по циклу			100	95	4,14	100	100	4,08	0	+5,0	-0,06
Всього			100	95,5	4,16	100	98,5	4,06	0	+3,0	-0,1

Експерти:

Доктор сільськогосподарських наук,
член НААН України, академік АНВО України,
професор кафедри генетики, годівлі тварин та
біотехнології Миколаївського національного
аграрного університету, голова комісії

М.І. Гиль

Доктор сільськогосподарських наук,
доцент кафедри розведення, генетики
тварин та біотехнології Житомирського
національного агроєкологічного університету

Л.М. Піддубна**«З експертними висновками ознайомлений»**

Ректор Білоцерківського національного
аграрного університету, академік НААН України,
доктор економічних наук
«___» _____ 2016 року

А.С. Даниленко

Голова експертної комісії

М.І. Гиль

Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення Білоцерківського національного аграрного університету Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з галузі знань 0901 «Сільське господарство і лісництво» спеціальності 8.09010203 «Розведення та селекція тварин» ОКР «Магістр»

№ з/п	Назва показника	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
	1	2	3	4
1.	Концепція діяльності за заявленим напрямом	+	+	-
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	15/-	15/-	-/-
2.	Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	У тому числі на постійній основі	50	100	+50
2.2	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	100	+5
	у тому числі на постійній основі	50	100	+50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється враховувати до 1/2 кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професора на 25 осіб ліцензованого обсягу	58,3 3 доктори наук, професори	+ 18,3 +2 доктори наук

1	2	3	4	5
2.3	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	у тому числі на постійній основі	50	91,7	+41,7
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється враховувати до 1/2 кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в програмі навчального закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або програм а на 25 осіб ліцензованого обсягу	44,1 4 доктора наук, професори	+ 4,1 +3 доктора наук
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	-	-	-
2.5	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	-
2.6	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	-
	доктор наук або професор	+	+	-
	кандидат наук, доцент	-	-	-
3.	Матеріально-технічна база			
3.1	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	100
3.2	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів	12	13	+1
3.4	Наявність пунктів харчування	+	+	-
3.5	Наявність спортивного залу	+	+	-
3.6	Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	-
3.7	Наявність медичного пункту	+	+	-

4. Навчально-методичне забезпечення				
1	2	3	4	5
4.1	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.2	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти")	+	+	-
4.3	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни			
4.4.1	навчального плану (%): Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	-
4.4.2	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт	100	100	-
4.4.3	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	-
4.5	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (%)	100	100	-
4.6	Забезпеченість програмами всіх видів практик (%)	100	100	-
4.7	Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-
4.8	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій), %	100	100	-
4.9	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-
5. Інформаційне забезпечення				
5.1	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (%)	100	100	0
5.2	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (%)	5	5	0

1	2	3	4	5
5.3	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	18	+14
5.4	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	+	+	-
6. Якісні характеристики підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»				
6.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти	+	+	-
6.1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, годин, форма контролю, %	100	100	0
6.1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
6.1.3	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
6.2	Результати освітньої діяльності(рівень підготовки фахівців), не менше, %			
6.2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
6.1.1.1	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
6.2.1.2	Якісно виконанні контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	72,2	+22,2
6.2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
6.2.2.1	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
6.2.2.2.	Якісно виконанні контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60	+10
6.2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки			
6.2.3.1	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10

